

TE HERE 'I ROTO I TE HUA' AI

Ki haka take'a mai a koe i tu'u here, he anji-anji e au te rauhuru me'e 'e
he nui-nui riva-riva a au

He haka tika mo hā ū ū ki te hua'ai

Te hua'ai, he nuku-nuku ra'e 'e hope'a o te hauha'a mo te ora'e mo te haka tere riva-riva o te poki, o roto i te nuku-nuku nei he hua'ai te poki, 'i roto e hāpī nei i te me'e hauha'a mo te rāua ora. Pa he: Mo'a, 'Ūmaņa, Haka ara, Hua'ai, Tapu, Mana, e te tahi atu huru o te me'e haka tere o te hua'ai.

O te hua'ai, te hāpa'o i te nā poki riki-riki, mo haņai riva-riva, mo ta'e māui-ui, mo hopu mo haka ma'itaki i tō'ona hakari, i tō'ona kahu uru, e i tō'ona kona noho. E ai rō 'ā te rua aņa hauha'a o te hua'ai; he u'i i te ora riva-riva o te poki a roto i te here, mai te hora era ko tupu'ā te poki, he ha'amata te haka űaro'a ki te poki i te haņa, o te matu'a he ra'e mau mo űaro'a e te poki.

- E űaro'a nō e te poki, te koa hai here ki a ia, mo haka puā koro'iti 'e hai re'o haumarū ana vana-vanaņa, e te matu'a 'o e te nu'u pā'ari o roto i te hua'ai. Pē ira te poki he haņa tako'a ki a rāua, 'e he riva mo ora riva-riva'e mo anji-anji mo oho i te rauhuru me'e hahine ki a ia.
- Te nā poki e haņa rō 'ā mo haka take'a i te haņa ki a rāua. E haka hahine ki a rāua mo koa, mo haka puā, mo tauromi i te pū'oko, i te rima, i te va'e, 'e mo vānaņa, mo kī e tahi vānaņa reka mo koa o rāua, e haka haumarū te re'o. Ta'e e kī-kiu 'o e ohu, 'o veveri 'o o ri'a-ri'a te poki.
- Te tika aņa mo te noho iņa o te poki i te hare hua'ai, e haka'ite hai here 'e hai mo'a, koro'iti nō.

- E'ite te nā poki pē nei ē: te rāua hua'ai e haņa rō 'ā ki a rāua, ka ai atu te rāua me'e hape i aņa ' ta'e tano ki te rāua mata, ko te hā'ū'ū iņa mo te rāua riva-riva.
- Hai here te nā poki e 'ite ena mo haka tere i te me'e űaro'a e tō'ona kuhane, mo ai e űaro'a rō 'ā e te poki te here, e ko ku'i-ku'i rahi tō'ona noho iņa 'e he pūai tō'ona hakari mo ai o te nu'u māui-ui hahine ki a ia. E ai rō 'ā te taote rara i te huru o te nā poki ku'i-ku'i, he take'a pē nei, te nā poki ta'e űaro'a i te here o tō'ona hua'ai, he 'ati tako'a te rāua pūai mo ta'e māui-ui.
- Pa he kai mo te haņa o te poki i a ia 'ā, te here o te hua'ai i a ia, pē ira 'ā he u'i hai haņa ki a ia mau ā. 'E te hauha'a mo te poki, he anji-anji ko ai a ia 'e pē hē tō'ona here ki te hua'ai 'e ki te nu'u o tō'ona kona noho.
- Mo hāpī e te nu'u pā'ari o te hua'ai i te poki, hai haņa, hai mo'a 'e he aņa i te me'e kī era ki te poki, he 'ite e ia i te me'e hauha'a mō'ona. Ta'e he reo-reo'o he me'e haka aņa hai mana'u mau nō.

Te roro, e koa te poki mo rova'a o te anji-anji, e űaro'a e te poki te haņa ki a ia, e haka hauha'a rō 'ā i a ai, i tā'ana me'e haņa, 'o me'e aņa, e riva nō a ia mo rara, mo haka puā, mo 'ui-'ui, mo u'i-u'i; he riva a ia mo anji-anji i te rauhuru me'e. Ta'e pa he poki, e ri'a-ri'a rō 'ā, e ai rō 'ā te au'ore i a ia 'ā, 'ina e tahi kope haņa mo kī e tahi me'e, he rahi te ku'i-ku'i mo rova'a o te anji-anji.

¿Pē hē te noho iñā tano o te hua´ai, mo here i te ña poki

- E noi koe, ki te roa o te hakari o te poki, mo u´i, mo koa, mo ha´ai, mo kī i te vānaña koa ki a ia.
- E u´i koe e mana'u, pē hē koe ana me´e mo ai ko koe te poki, ki riva ai mo haka hahine i tu'u mana'u ki a ia, mo aņi-aņi ō´ou pē hē a ia e ñāro´a era.
- E mo´a parauti´a a koe i a ia, ´ina ko kī e mo´a rō ´ā koe i a ia, ´e ki hini he ohu koe ki a ia.
- E vana-vanaña a kōrua, o ruņa i te rauhuru me'e ñaro´a e te kuhane, ´e haka ´ite e koe ko me´e ñaro´a hē, te hā´aura´a: “¿ko haka´aroha ´ā koe?”, “¿pa he me´e nei ko riri ´ana koe?”, “¿ko koa´ana koe,´o te take´a i tu´u māmārū´au era?”.
- E mo´a te huru o te poki, ta´ato´a ñā poki e ai rō ´ā tō´ona huru,´ina e tahi poki mo tano o tō´ona huru ki te rua.
- E vānaña ki te ñā poki hai roņo riva-riva, mo haka pūai i tō´ona noho oņa riva-riva. Te hā´aura´a: “ko te koa i a au, i ta´a me´e aņa era”, “he peti e tahi, māuru-uru o te hāpa´o i ta´a tūete”.

Poki vahine: : ¡Māmā!

Matua vāhine: Ka kī mai

Poki vāhine: E māmā, ¡ka haka roņo mai!

Matu´a vāhine: ´Tā au e haka roņo atu ena, e Tōpio ē

Poki vāhine: E māmā, ¡Ka haka roņo mai koia ko mata!

- E rakei te roņo rake-rake mo ta´e kī ki te poki, o te ai, kai ´ite mai pē hē te poki ka aņi-aņi ´o ka aņa era. E riva nō mo ai he me´e ta´e ´i roto i te pā´ari, te hā´aura´a: “´ina koe ko aņa i te me´e ena”, “ ko kī atu ´ā e au, he hiņa koe”, “ka u´i rā ta´a me´e i aņa”, “´o te ai ´ina e tahi mahana ō´ou mo noho riva-riva?, ´e te tahi huru o te kī e te pā´ari.
- E haka haņu koe, mo aņa e ia i tā´ana me´e haņa. Nā a ia he aņa he oho i tā´ana aņa hoko tahi nō, e haka tano e oho rō ´ā ki tō´ona mātahiti poreko i te aņa iņa.
- He haka ai tu'u hora mo koa, mo kori, mo haha´i, mo tai´o e tahi ´a´amu, mo haka roņo i tā´ana ´a´amu ´o i tā´ana me´e haņa mo haka ´ite mai, hai me´e nei koe ana koa tu´u mahatu ´e pē ira ´ā te poki, i te va´ai ō´ou i te hora, ka ai atu hora ta´e rava, e ko rehu i te poki.
- Mo ai o kōrua ko te poki e ko riva mo piri, ´o te ai te aņa ´o te tahi huru o te ku´i-ku´i, ka u´i te tahi rave´a mo haka ´ite ki te poki tu´u haņa ki a ia. ´Ina ko ho´o hai mahia, e riva nō koe mo raņi ki a ia, mo vānaña hai mākini hoho´a, ´o mo haka rē e tahi roņo ´o e tahi tātū ´i ruņa i te veraore, ´o te tahi huru o te rave´a.

¡E ko ta´e ku´i-ku´i! mo va´ai tahi i te me´e haņa o te ñā poki, ta´e ta´ato´a mahana e riva rō mo ha ũ´u ki te me´e haņa o te poki, te roa hauha´a nō he u´i riva-riva pē hē ana haka ´pū ai i te aņi-aņi o te poki, 'āriñā ´e ´apō mo te rāu a ora ma´itaki.